

VOGELRINGSTATION "DE BEER" WASSENAARSE SLAG

Jaarverslag 1986

Onze groep werd in juli getroffen door het plotseling overlijden van Jan Willem van Kuyk, eerst 24 jaar oud, sinds vele jaren vaste assistent van het ringstation. In hem hebben wij niet alleen een goede en trouwe vriend verloren, maar ook een enthousiaste, toegewijde en vooral kundige vogelaar.

Wij zijn dankbaar voor het vele goede, dat wij met hem konden beleven en ons werk zal steeds in dierbare herinnering met hem verbonden blijven.

Overigens bleef de samenstelling van de groep, beherend Vrs. "De Beer", in 1986 ongewijzigd, terwijl als assistent werd aangetrokken: Niels Bronsgeest te Voorschoten.

Algemeen

In het verslagjaar werden met de beperkte bezetting flinke activiteiten gerealiseerd, die tot goede resultaten hebben geleid, zoals uit onderstaande gegevens kan blijken.

In tegenstelling tot 1985 was thans sprake van een lage waterstand, waardoor modderbanken bij de vinkenbaan ontstonden. Deze vormen een aantrekkelijke fourageplaats voor diverse steltlopers en deze komen dan ook weer op de ringlijst voor. De lokaties, waar het ringwerk werd verricht, bleven in het verslagjaar ongewijzigd.

Populaties

Van de inmiddels uit het duin verdwenen vogelsoorten werden in 1985 géén waarnemingen gedaan.

In de aantallen en soorten trekvogels werden geen bijzondere tendensen vastgesteld met uitzondering van:

- een verheugende massale trek van grote barsijsen tussen 1 november en 15 december.
- het ontbreken van de leeuwerikken-rush omdat in 1986 geen belangrijke sneeuwval plaats had.

De teruggang van veldleeuwerik en graspieper als broedvogel werd reeds in 1984 en 1985esignaleerd.

Een verdere verslechting werd met name vastgesteld bij de veldleeuwerik.

Wij achten het (te) grote aantal broedparen eksters hieraan voor een flink deel schuldig.

Wulpen waren redelijk, en kiewiten afnemend vertegenwoordigd. Voor zover wij konden nagaan kwamen van deze soorten (te) weinig jongen tot volwassenheid.

Een positief geluid over de populatie van tapuit en nachtegaal, terwijl ook het aantal broedparen van het paapje iets toenam tot 8.

De roodborsttapuiten in het terrein gedroegen zich onduidelijk en waren moeilijk te lokaliseren, vermoedelijk door herhaalde verstoring van de broedsels, 16 broedparen werden vastgesteld.

Tapuiten

Aan de inventarisatie van deze prachtige vogel en aan het ringen van oude en jonge exemplaren werd ook in 1986 intensief aandacht besteed.

Werden er in 1984 en 1985 43 broedparen gelokaliseerd in het terrein, in 1986 bedroeg dit aantal 55 paar, een verheugende toename.

Van 43 paar werd het nest gevonden en van 40 nesten werden de jongen geringd met een totaal van 204 pulli.

Gemiddeld 5 pulli per nest kan gunstig worden genoemd.

Van de gevonden nesten werden er 7 verstoord door vos, ekster en wezel.

Op een terreinkaart van Staatsbosbeheer zijn de broedlokaties ingetekend en deze kaart is aan S.B.B. ter hand gesteld.

Sijzensoorten

Van januari t/m maart hielden zich grote groepen sijzen en ook flinke aantallen grote barmsijzen op in de elzempartijen in Zoetermeer en Voorschoten.

Grote barmsijzen trokken verder massaal door in de duinstreek aan het einde van 1986, zoals eerder vermeld.

Hierdoor konden 677 sijzen en 528 grote barmsijzen worden geringd, aantallen, die nog nooit werden bereikt.

Visdieven

De kolonie op Lelystad-Haven was door de nieuwbouw ter plaatse reeds in 1985 verdwenen en is, zoals was te verwachten, niet meer teruggekomen.

De nieuwe vestigingsplaats aan de Buizerdweg werd wel door ca. 200 paren bezet en kwam ook tot broeden. Binnen enkele dagen echter werden alle eieren, tot de laatste toe, opgegeten en werd deze kolonie door de vogels eveneens opgegeven. Waarnemers hebben ter plaatse een vos gesignaleerd.

Op het terrein van de Houtribsluizen kwamen tussen de kokmeeuwen ruim 300 paar visdieven tot broeden.

Gemiddeld eens per week werd in het seizoen gedurende een half uur geringd op deze kolonie en hier werden door de visdieven goede broedresultaten bereikt.

Zoals al in vroegere jaren werd vastgesteld ligt de mortaliteit van de jonge visdieven tussen het uitkomen en de vliegvlugge periode erg hoog, gemiddeld tussen de 15 en 20%.

Daar tegenover is het aantal onbezette, gave eieren te verwaarlozen.

Een verklaring voor deze situatie is vooralsnog niet beschikbaar en zal o.i. veel onderzoek vergen.

Overigens ligt ook deze kolonie onbeschermd bij een toenemend aantal watersport-rekreatanten en bij vrije toegang voor een groeiend aantal honden.

Een stringente surveillance van de kolonie lijkt noodzakelijk om voortbestaan te waarborgen.

Nieuw geringde soorten

Voor het eerst werden in 1986 geringd:

Zwarte ruiter

Witstuit barmsijs

Sinds vele jaren niet meer geringde soorten

Smelleken
Kluut
Klein plevier
Draaihals

Specificatie geringde vogels

	1983	1984	1985	1986
Nestjongen	3.238 (50%)	1.575 (30%)	857 (18%)	1.167 (20%)
Volgroeide vogels	3.186 (50%)	3.757 (70%)	3.872 (82%)	4.588 (80%)
Totaal	6.424	5.332	4.729	5.755
Aantal geringde soorten	91	83	83	84

Onderverdeling naar soorten:

	<u>Pulli</u>	<u>Volgroeid</u>	<u>Totaal</u>	<u>Duingebied S.B.B.</u>	<u>R.IJ.P.</u>	<u>Elders</u>
Sperwer		8	8	8		
Torenvalk	9		9			9
Smelleken		1	1	1		
Scholekster	2		2			2
Kluut	5		5			5
Kleine plevier	3		3			3
Kievit	7	1	8	4		4
Watersnip		4	4	4		
Grutto	4		4			4
Zwarte Ruiter		1	1	1		
Tureluur		2	2	2		
Groenpootruiter		1	1	1		
Witgatje		4	4	4		
Deverloper		1	1	1		
Kokmeeuw	116	2	118	2	116	
Visdief	619		619		619	
Houtduif		1	1	1		
Bosuil	2		2			2
Draaihals		2	2	2		
Groene Specht		1	1	1		
Veldleeuwerik		11	11	11		
Boerenzwaluw	109	13	122	20		102
Huiszwaluw		6	6	6		

	<u>Pulli</u>	<u>Volgroeid</u>	<u>Totaal</u>	<u>Duingebied S.B.B.</u>	<u>R.IJ.P.</u>	<u>Elders</u>
Boompieper		99	99	99		
Graspieper		452	452	452		
Deverpieper		1	1	1		
Gele Kwikstaart		1	1		1	
Witte Kwikstaart		6	6	6		
Winterkoning		36	36	27	5	4
Heggenus		168	168	160	3	5
Roodborst		63	63	55	2	6
Nachtegaal	5	22	27	27		
Witgest. blauwborst	5	5	10		10	
Gekraagde roodstaart		12	12	12		
Paapje	21	11	32	32		
Roodborsttapuit		1	1	1		
Tapuit	204	40	244	244		
Beflijster		1	1	1		
Merel		63	63	47	2	14
Kramsvogel		9	9	9		
Zanqlijster		20	20	18		2
Koperwiek		3	3	3		
Sprinkhaan riet- zanger	5	11	16	16		
Snor		9	9		9	
Rietzanger		4	4	1	3	
Bosrietzanger		17	17	17		
Kleine karekiet		158	158		158	
Spotvogel		1	1	1		
Braamsluiper		27	27	27		
Grasmus		155	155	155		
Tuinfluitter		65	65	61	4	
Zwartkop		155	155	149	6	
Tjiftjaf		28	28	22	2	4
Fitis	25	709	734	719	15	
Bladkoning		1	1	1		
Goudhaantje		20	20	19		1
Vuurgoudhaantje		4	4	3		1
Grauwe Vliegenvanger		1	1	1		
Bonte Vliegenvanger		7	7	6	1	
Baardmannetje		18	18		18	
Staartmees		20	20	20		

	<u>Pulli</u>	<u>Volgroeid</u>	<u>Totaal</u>	<u>Duingebied S.B.B.</u>	<u>R.I.J.P.</u>	<u>Elders</u>
Glanskop	5		5			5
Matkop		7	7	2	5	
Kuifmees		2	2	2		
Zwarte mees		28	28	28		
Pimpelmees		103	103	78	6	19
Koolmees		139	139	102	11	26
Boomklever		25	25			25
Vlaamse Gaai	3		3	3		
Ekster	5	1	6	6		
Kauw	2		2			2
Ringmus		60	60	60		
Vink		136	136	127		9
Keep		77	77	73		4
Groenling		8	8	6		2
Putter		18	18	17		1
Sijs		677	677	60		617
Kneu	11	67	78	78		
Frater		69	69	69		
Witstuitbarmsijs		1	1	1		
Grote barmsijs		528	528	371		157
Kleine barmsijs		15	15	13		2
Rietgors		66	66	62	4	
Spreeuw		79	79	79		

Terugmeldingen

Deze worden onderverdeeld in:

- vogels, door onze groep geringd, maar van elders teruggemeld
- vogels, elders geringd, maar door onze groep opnieuw gevangen.

Melder en ringer beiden krijgen een computeroverzicht van de betreffende vogel met alle belangrijke gegevens via het Vogeltrekstation te Heteren, de administratieve ringcentrale voor Nederland.

In het verslagjaar 1986 werd een redelijk aantal meldingen ontvangen, de meesten uiteraard uit Nederland, maar ook zeer interessante buitenlandsen.

De 30 meest belangrijke meldingen worden onderstaand aangegeven:

1210946 - Groene Specht Gekontr.	17-10-85 Wassenaarse Slag 27-07-86 Sparregat Wassenaar
K 749351 - Gr. Bonte Specht Gekontr.	02-08-82 Wassenaarse Slag 12-07-86 Sparregat Wassenaar
L 29903 - Fitis Gekontr.	16-07-83 Wassenaarse Slag 30-04-86 Sparregat Wassenaar
9787668 - Stavanger Keep Gekontr.	06-09-85 Tromsö/Noorwegen 27-10-85
A 801824 - Kl. Barmsijs Dood door kat	17-10-85 Wassenaarse Slag 27-02-86 Limmen NH
A 815484 - Kl. Karekiet Gekontr.	16-07-86 Lelystad 10-08-86 Grembergen, Oost Vlaanderen, België
A 835602 - Kl. Karekiet Door door verwarring In beschermnet gewassen	20-07-86 Lelystad 08-10-86 Kilissi Guinea, Afrika
3390004 - Kluut Door kat gedood	28-05-86 Leiden 04-06-86 Leiden
3390311 - Kokmeeuw Gekontr.	27-06-84 Lelystad 12-03-86 Sompting, Worthing, Sussex, Engeland
3390355 - Kokmeeuw Dood gevonden	10-07-84 Lelystad 06-02-86 Veurne, Vlaanderen, België
K 684951 - Merel Door kat gepakt	21-03-80 Wassenaar 11-04-86 Wassenaar
4047350 - Merel Gekontr.	13-10-85 Hammaron, Varmland, Zweden 14-11-85 Wassenaarse Slag
A 802400 - Pimpelmees Gekontr.	12-02-86 Zoetermeer 10-10-86 Oostvaardersdijk Flevoland
A 801804 - Putter Gepakt door roofvogel	14-10-85 Wassenaarse Slag 05-05-86 Delft
1806556 - Bruxeles Ringmus Gekontr.	19-04-85 Brasschaat, België 19-06-86 Wassenaarse Slag
A 737105 - Roodborsttapuit Gevangen	18-05-85 Wassenaarse Slag 07-07-86 Dos Hermanas, Sevilla, Spanje
A 802753 - Sijs Dood door roofvogel	10-03-86 Zoetermeer 30-05-86 Wassenaarse Slag
A 801897 - Sijs Dood gevonden	25-10-85 Wassenaarse Slag 15-02-86 Rainham, Londen, Engeland
A 673480 - Frater Dood gevonden	01-12-83 Wassenaarse Slag 15-02-86 Zoetermeer

B 625406 - Tapuit Dood door zoogdier	30-05-84 Wassenaarse Slag 27-05-86 Wassenaar
3390383 - Torenavalk Treinslachtoffer	17-10-84 Wassenaarse Slag 20-01-86 Harderwijk
5057047 - Torenavalk Dood gevonden	15-07-82 Lisse 10-06-86 Wouterswoude, Friesland
3390132 - Torenavalk Gevonden	30-06-86 Katwijk 02-08-86 Bovenkarspel (N.H.)
B 671574 - Veldleeuwerik Gekontr.	<u>30-12-85</u> Kennemerduinen <u>30-12-85</u> Wassenaarse Slag
B 657472 - Vink Verkeersslachtoffer	28-09-85 Wassenaarse Slag 11-05-86 Lake Arungen, Akershus, Oslo, Noorwegen
B 647452 - Vink Gekontr.	10-10-84 Wassenaarse Slag 21-11-85 Bomere Wood Salop, Engeland
B 597378 - Vink Gekontr.	<u>26-10-84</u> Castricum <u>26-10-85</u> Wassenaarse Slag
K 765763 - Visdief Verkeersslachtoffer	15-06-83 Lelystad 30-06-86 Lelystad
K 782186 - Visdief Afgelezen met telescoop	29-07-84 Lelystad 02-07-86 Oostvaardersdijk, Flevoland
K 804723 - Visdief Verkeersslachtoffer	03-07-86 Lelystad 01-11-86 Den Oever (N.H.)

Ook in 1986 hebben wij weer alle medewerking gehad van de officiële instanties en van de beheerders der diverse ringlokaties om ons werk effectief mogelijk te maken.

Wij blijven daarvoor erkentelijk.

De goede verstandhouding met politie, boswachters, jachtopzieners en veldwerkers liet niets te wensen over.

Voorschoten, maart 1987

C. van Deursen

H.F.M. de Beer